

Q^{eth}uⁱⁿze

Val d'aran

Gèr de 2.007 núm. 21 www.guminfo.com

Previer eth càncer de popa

En càncer de popa ò càncer mamari ei ua malautia qu'afècte as hemnes, principament a compdar des 50 ans. Ei un tipe de càncer qu'ath delà de destrüir es teishuts dera popa, se pòt estèner per tot eth còs. Entre es 45 e 55 ans constituís eth principau motiu de mòrt entre es hemnes. Segon un estudi dirigit pera organizacion nordamericana The Nacional Cancer Institute, era reduccion deth consum de grèishi ena dièta poderie redusir enqua un 24% es possibilitats de patir càncer de popa en hemnes.

Eth Serviç Aranés dera Salut a programat tath dijaus dia 19 de gèr, ua conferéncia a la biblioteca de Vielha a cargue deth doctor Eduard Escrich entà parlar sus era alimentacion e era sua relacion damb eth càncer mamari. Eduard Escrich ei mètge en Biologia Celulara, Fisiologia e Inmunologia dera Universitat Autònoma de Barcelona e forme part deth Grop Mustidisciplinari tar Estudi deth Càncer Mamari (GMECM)

Des deth començament dera tempsada era estacion a registrat un totau de 104.700 esquaires

Baquèira Beret pèrd un 30 % d'ingressi ena campanha de Nadau

Era manca de nhèu de moment non supause cap alarma entara estacion d'esquí de Baquèira Beret, eth sòn responsable comerciau, Roberto Buil, qualifique de positiua era campanha de Nadau. Pendent es hèstes de Nadau e Reis, un totau de 75.000 esquaires an passat pera estacion aranesa. Des deth començament dera tempsada s'an contabilizat 104.700 esquaires, hèt que supause un 60% tanhent ara der an passat que se materilizèc en 200.000 forfets venudi.

Es pèrdes en cò que tanh as ingressi supausen un 30%. Aguestes madeishes donades se reflècten ena agéncia de viatges de Baquèira Beret ena qu'es paquets d'otèl

e forfet, tanben an baishat entre èth 30 e èth 40%. Roberto Buil a remercat que tot e eth descens dera facturacion, eth balanç contunhe estant positiu ja qu'era estacion a podut daurir e non coma d'autes estacions deth Pirenèu, coma Tavascan, qu'encara ei barrada. Buil a metut de manifest que tot e que s'està viuènt una des pitjors tempsades des de 1989, era estacion hè un esfòrc considerable e manten eth numerò de trabalhadors ath 100%. Es òbres realizades aguest ostiu des captacions d'aigua garantizen era nhèu artificiau, tot e que non son definitiues e que son pensades entà un iuèrn "normal".

"Non auem er Ebro. Es resèrves d'aigua son pensades enta un iuèrn normal e non son infinites" afirme Roberto Buil

Projècte deth nau cine de Vielha

Plan Parcial n°1 de Vilac permetrà la construcció de 15 vivendes

Vielha.- L'ajuntament de Vielha Mijaran ha aprovat incialmente per resolució d'Alcaldia, iniciar el Pla Parcial n°1 de Vilac que contempla una zona contruible de

10.315 m2. Aquest Pla Parcial que es troba en fase inicial i a exposició pública, permetrà la construcció d'aproximadament 15 nous habitatges. Les noves lleis

urbanístiques obligan a destinar un 20% a vivendes de protecció oficial, un 10% a equipaments i un 10% a edificació concertada. El Pla Parcial n°1 de Vilac es

de titularitat privada i es va plantejar a principis del 2004. Un cop finalitzat el període d'exposició caldrà ser aprovat per la comissió d'urbanisme de Lleida.

COMISSION DE TRASPASSI ENTRE GENERALITAT E CONSELH [pag. 6]

ETH CONSELH DEMANE RESPECTAR ES SENHALIZACIONS [pag.5]

APROVAT ETH PROJÈCTE DERA PLETA DE BAQUÈIRA [pag. 2]

ISTÒRIA DETH TERMALISME EN LA VAL D'ARAN [pag.10]

ZONAS AZULES

Algunas pequeñas ciudades del Pirineo como la Seu d'Urgell, Puigcerdà o Andorra han incorporado zonas azules en sus principales vías. De esta manera se quiere evitar los continuos problemas de aparcamiento y agilizar la movilidad en la ciudad. ¿Cree que el ayuntamiento de Vielha debería incorporar esta medida?

Josep Cardeñes

No creo que a la gente le guste tener que pagar. Lo que sí creo que tendría que haber son más zonas de aparcamiento. Si a la gente que viene le cobras lo único que conseguiras es que no vuelvan.

Salomé y Enedina García

Somos de Barcelona y estamos de zonas azules, verdes y de todos los colores ¡hasta aquí! Está bien como está, no tenemos problemas para aparcar.

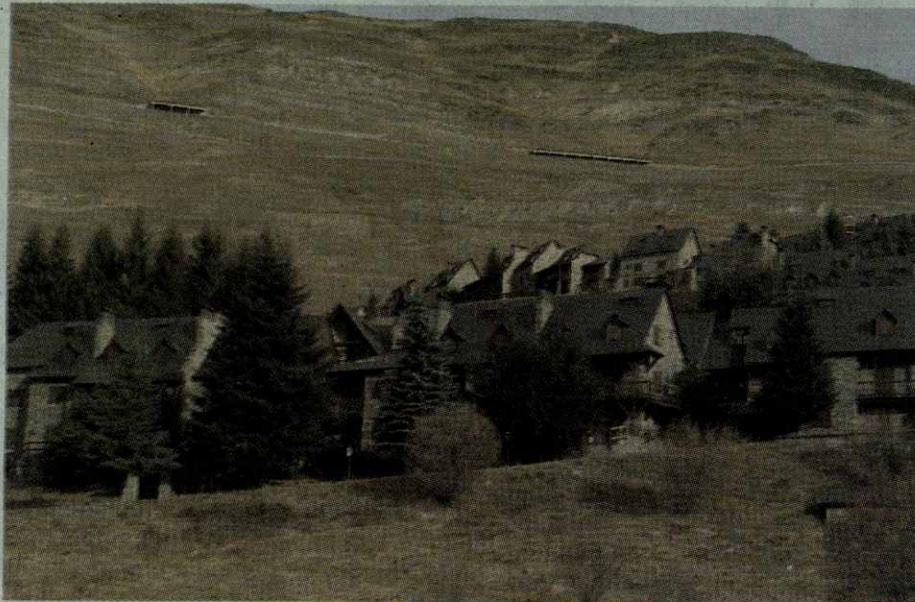

Maria Gomez

Sí. Creo que sería bueno. Actualmente hay demasiados coches y muchos de ellos mal aparcados.

▼ **Pujòlo****Aprovat eth projècte d'urbanizacion dera Pleta de Baquèira**

Eth nau plan forme part d'un ampli projècte que permeterà regular era vessant nauta dera zòna dera pleta e a on s'a projectat ua naua urbanizacion damb cent viuendes

Era Pleta de Baquèira.

Baquèira- Eth plen der Ajuntament de Naut Aran, celebrat eth pasat mes de desembre a aprovat iniciar es tràmits deth Plan Especial núm 5 deth nuclèu de Baquèira

Aguest plan forme part d'un ampli projècte que permeterà regular era vessant nauta dea zòna dera pleta a on i a projectada ua naua urbanizacion de 100 abitats. De moment s'a dat eth vist-e-platz, ath cò corresponent ath plan par-

ciau número 5, damb sies zònes de terren urbanizables, dues des quaus son dejà en tramit. Eth plan que s'a aprovat ei eth mès ampli e que permeterà bastir 50 viuendes, per tant, eth 50% de cò projectat.

Ara, eth plan aurà d'èster debatut ena pròpleu comission d'urbanisme. Eth 10% der aprofitament dera futura urbanizacion a d'anar destinada entà abitats sociaus.

En lòc de bastir cases en nuclèu de Baquèira, s'a decidit que s'interverrà enes auti pòbles deth municipi de Naut Aran.

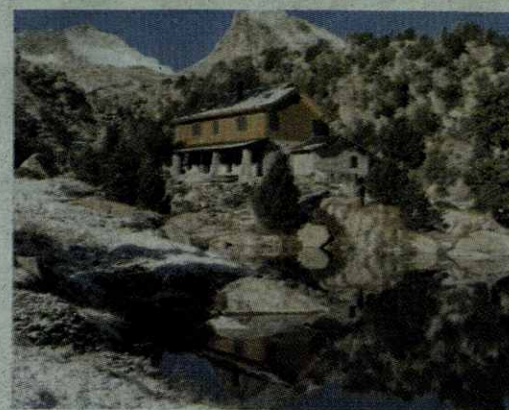
Rebrem qu'en Gessa i a prevista era creacion de sies viuendes sociaus e ueit mès en Bagergue.

Aguest ordenament urbanistic dera zòna dera pleta, se plantejèc ans en darrèr ar èster desestimada era operacion urbanistica de Beret e Orri.

Baquèira.- El Pleno del Ayuntamiento de Naut Aran, celebrado el pasado mes de diciembre aprobó iniciar los trámites del Plan Especial núm. 5 del núcleo de Baquèira. Este plan forma parte de un amplio proyecto que permitirá regular la vertiente alta de la zona de la pleta, donde se ha proyectado una nueva urbanización con 100 viviendas. De momento se ha dado el visto bueno a lo que al Plan Parcial núm 5 se refiere con seis zonas de terreno urbanizable, dos de las cuales se están ya tramitando. El plan aprobado es el más amplio y permitirá construir 50 viviendas, es decir el 50% de lo proyectado.

Ahora este Plan deberá debatirse en la próxima comisión de urbanismo. El 10% del aprovechamiento de la futura urbanización deberá destinarse a viviendas sociales, pero en vez de construirlas en Baquèira, se ha decidido intervenir en el resto de las poblaciones del municipio de Naut Aran. Recordemos que en Gessa está prevista la construcción de 6 viviendas sociales y 8 más en Bagergue. Esta ordenación urbanística de la zona de la Pleta, se planteó hace años, al desestimarse la operación urbanística de Beret y Orri.

EN 2 MINUTES

150 km de recorrut pes camins deth parc

Alt Pirenèu e Aran. 150 quilomètres de camins qu'entoren ath Parc Nacional d'Aigües tortes e Sant Maurici seràn apraiadi en nau projècte deth parc nomenat *Camins Vius*. En totau se destinaràn 167 mi èuros entà aufrir rotes que permeten conèisher eth teritòri e es comarques per a on s'esten Aigüestòrtas. Eth prumèr tram que s'abilitarà serà eth que connecte Salardú damb Espòt. Ua dusau partida des pressupòsti de 248 mil èuros, se destinarà as burèus deth parc, concretament ath centre d'interpretacion de Senet a on se place ua des entrades. Eth pressupòst totau deth projècte serà de 3.650.000 èuros.

Bisbe absolut de desaubediment

Un jutge dera Audiència de Lhèida a absolut ath Director Generau dera estacion d'esquí de Baquèira Beret, Aureli Bisbe, d'un delict de desaubediment judicau per incomplir ua sentència pera quera fiscalia solicitaue ua pena de ueit mès de preson e que posteriorament se rebaishèc a sies. A Bisbe, se l'acusaue d'incomplir ua sentència que l'obligaua a tornar sòn estat anterior ua finca inclodida ena estacion de Baquèira que siguec aucupada illegalment. Er abogad dera defensa a manifestat qu'era sentència met de manifest era claríssima posicion dera defensa e era respetabilitat de Baquèira en tot eth procès. Pera sua part, era acusacion particulara proprietària dera finca considèra qu'es responsables dera estacion an manifestat qu'auien complit era sentència, sense auèc hèt.

▼ **Economia****Es otelèrs se queishen des "residències illegaus"**

Manolo Español lamente era situacion e reconeish que non i a cap solucion degut ath uet legau existent

Manolo Español en un moment dera presentacion dera Memòria 2006.

Betren- Torisme Val d'Aran, presentèc en otèl Tuca era memòria annala der an 2006. Eth director de Torisme Val d'Aran, Manolo Español, hec referència ath descens d'enquia cinc punts dera aucupacion otelèra respècte ar an passat, provocada pera

manca de nhèu ath començament dera sason. Pendent era presentacion se hec un repàs ara assistència entàs fires toristiques, es publicacions hètes o es resultats en mieis e s'informèc des conclusions d'un estudi sus eth nivèu de satisfaccion des clients

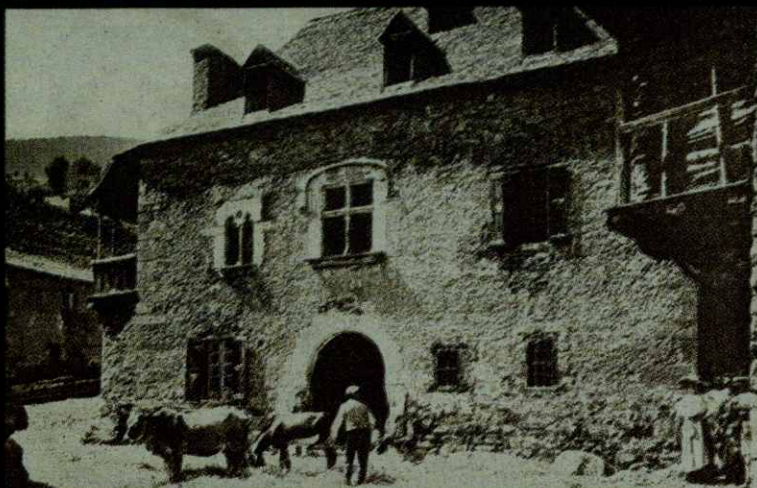
que visiten era Val d'Aran. Ath delà d'era exposicion, es otelèrs aranesi mostrèren era sua disconformitat peth plan naut numerò de residències illegaus que i a en Aran, cò que les supause ua perta importanta de clients. Manolo Español lamentèc era situacion e reconeishèc non auer cap solucion entà evitàc ath non dispausar de recorsi legaus. Es otelèrs tanben se queishèren dera manca de servicis sustot entre tempsades, e era deficiència ena arremassada de lordères sustot pendent eth Nadau. Es empresaris es-queishen dera mala imatge qu'aguest hèt provòque sustot tàs clients.

Betren.- Torisme Val d'Aran va presentar recentment a l'hotel Tuca la memòria anual del 2006 amb una assistència baixa d'hotelers. Durant la presentació es va fer un repàs a l'assistència a les fires, les publicacions realitzades, o els resultats en mitjans i es van mostrar les conclusions d'un estudi sobre el grau de satisfacció dels clients que visiten la Val d'Aran. A part de l'exposició, els hotelers de la Val d'Aran van mostrar el seu descontent principalment per l'elevat número de residències il·legals a la Val ja que que els resta clients. Actualment hi ha censades unes 22.000 residències. El director de Torisme Val d'Aran, Manuel Espanyol, va lamentar la situació i va reconèixer no tenir cap solució legal per evitar-ho.

Associacion de taxistes pirenenics

ATAPIA ei eth nòm dera prumèra Associacion de Taxistes der Alth Pirenèu e Aran, damb sedença ena Seu d'Urgell. Era associacion s'a creat entà hèr front damb garantias a diuerses problematiques que patís eth sector. Eth taxi de montanha a ues peculiaritats, coma pòt èster era meteorologia, era geografia o es variacions dera poblacion, que lo diferèncien deth taxi de ciutat. Per aguest motiu s'a creat era associacion.

CONSTRUCCIONES CON EL

CONFORT MODERNO

PERO CONSERVANDO

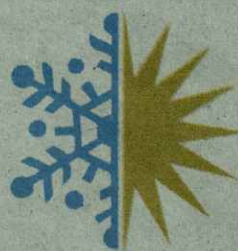
LO TRADICIONAL

PROMOCIONES EN:

www.habitataran.com

Pas d'Arró, 14 · 25530 Vielha · 973 64 26 25

**VALLFOSCA
RESORT**
SKI & GOLF

**Hay un lugar donde la nieve
está por encima de todo**

Vallfосca, tu resort de montaña integral con todos los servicios a pie de remonte en el Pirineo Leridano, con un campo de golf de 9 hoyos y par 36 y una excelente oferta de apartamentos y dúplex.

**Reserva ya
tu vivienda**

Vallfосca, resort de montaña integral con todos los servicios a pie de remonte

900 380 900
www.casasfadesa.es

FADESA

la marca de tu casa

▼ Societat

Eth Conselh Generau avise as ussatgèrs de 4x4 que respèten es senhalizacions des pistes forestaus entà evitar accidents

Es baishes temperatures provòquen plaques de gèu enes barranquets que traùessen es pistes

Quan non i a nhèu, eth numerò d'ussatgèrs que circulen pes pistes ena Val d'Aran pòt aumentar

Baguerque.- Eth Director Generau d'Emergències deth Conselh Generau d'Aran, Juan Canalias, a avisat deth besonh de respectar es senhalizacions de transit que i a enes accés a les pistes forestaus e era precaucion enes lòcs a on i a risc de trapar -i gèu. Canalias, a rebrembat que totes es pistes dera Val d'Aran, son degudament senhalizades e que non se permet er accés a diuèrses zònes que son barrades, en tot èster fòrça important respectar es senhalizacions. Es baishes temperatures provòquen qu'es barranquets que traùessen es pistes forestaus se gèlen e qu'er hèt d'anar damb un veïcul tot terren non vò

díder que se pogue anar entà tot arreu, ne impedís que se pogue auer un accident. Rebrembem que quate montanhècs patiren un accident de coche eth 27 de deseme quan circulau damb un 4X4 apròp des mines de Liat en Baguerque, damb un erit grèu. Er accident se produisic tàs ueit deth maitin, quan es excursionistes que volièn pujar enquiath tuc deth Maubèrme, circulau per pista der Unhòla en direcció a Liat. En aquest tram eth 4x4 se trapèc damb ua placa de gèu, çò que provoquèc qu'eth veïcul perdesse tota era aderència ath terren e se precipitèsse peth terralh.

Baguerque.- El Director General d'emergències del Conselh Generau d'Aran, Joan Canalias, ha advertit sobre la necessitat de respectar les senyals de trànsit en els accessos a les pistes forestals i la precaució dels conductors en llocs on hi ha perill de plaques de gel. Canalias ha recordat que totes les pistes a la Val d'Aran estan degudament senyalitzades i que no es permet l'accés a zones que estan barrades. Les baixes temperatures provoquen que els petits barrancs que creuen les pistes forestals es gelin i que el fet d'anar amb vehicles tot-terreny no

impedeix als conductors de patir un accident. Recordem que el passat mes de desembre, quatre muntanyencs van patir un accident amb un tot-terreny prop de les mines de Liat al nucli de Baguerque al Naut Aran amb un ferit greu. L'accident es va produir a les vuit del matí quan els excursionistes, que tenien intenció de fer el cim de Maubèrme, circulaven per la pista de Unhòla direcció a Liat. En aquest tram el vehicle tot terreny va topar amb una placa de gel, fet que va provocar que el mateix perdés tota opció de adherència al terreny i es precipités pel terraplè.

Aumenatge postum a Magín Sánchez

Arròs.- Eth Plen deth Conselh Generau d'Aran aprovèc hèr un aumenatge a Magín Sánchez, defuntat recentament pera sua trajectòria professionau dedicada ar espòrt e ath voluntariat. Cau rebrembar que Magín Sánchez collaborèc damb eth Conselh Esportiu dera Val d'Aran des dera sua creacion ara hè mès de 25 ans.

670 mil € entara carretèra de Bausen

Bausen.- Eth Conselh Generau d'Aran, en session ordinària a aprovat inicialment eth projècte tecnic d'es-hamplament e melhora dera carretèra vesiau d'accès a Bausen. Entad aquesta òbra eth Conselh destinarà mès de 670 mil èuros. Se tracte dera contunhacion dera prumèra fase de condicionament d'aquest tram.

TV3 presenta un programa infantil en aranès titulat "Ua man de condes"

Vielha.- El director de TV3, Francesc Escibano, va visitar recentment la Val d'Aran per presentar un nou programa infantil en versió dual en aranès titulat "Ua man de condes". Es tracta d'una veu en "off" que explica un conte mentre es veu com s'il·lustra amb tècniques pictòriques diverses: aquarel·la, dibuix, collage... El procés es mostra en pla curt, de manera que només es veu la il·lustració i les mans de l'artista plàstic; d'aquí el nom "Una mà de condes" i de les agrupacions de cinc en cinc, com els dits de la mà.

Els Reis d'Orient sorprenen a la gent gran i als més petits

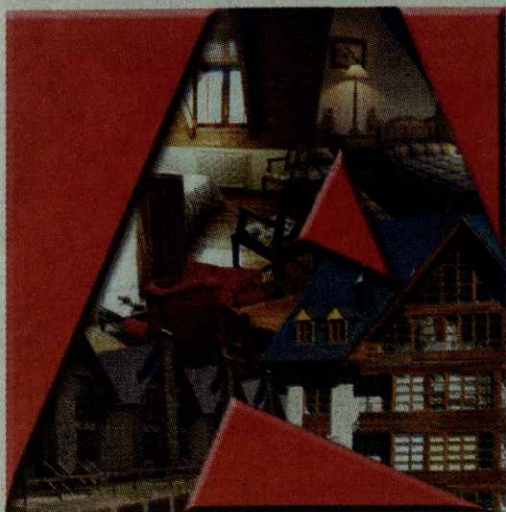

Vielha.- Els Reis Mags de l'Orient van visitar a la gent gran de Vielha i als més petits de Vielha e Mijaran.

Paralisen ua òbra illegau en Vilamòs

Vilamòs.- Er ajuntament de Vilamòs, a paralizat era òbra deth propietari d'un terren rural ena Bordeta. Semble èster qu'eth propietari sollicitèc ar ajuntament perimisi entà barrar e nejetar eth terren, mès profitèc es vacances de nadau, entà bastir es honaments d'un magasèm. Er ajuntament a daurit un expedient ath propietari e a suspès era òbra. Tecnicos municipaus an elaborat un informe qu'a estat enviat entara Agència Catalana dera Aigua e entara Confederacion Idrografica der Èbre, entà que siguen aguesti organismes e que procedisquen, ja qu'eth solar se trape plaçat ath cant der arriu Garona.

inmobiliarea

www.inmobiliarea.com

Ctra. de Gausac, 1 - Edif. Val d'Aran

Local 16 - 25530 VIELHA

Tel. 973 64 10 73 - Fax 973 64 16 54

ESTE MES LES OFRECEMOS:

Precioso Apart. de 1Hb., con 43m2, Reformado en su totalidad. Cocina equipada, Armarios empotrados. Baño de diseño. Carpintería de ALUMINIO. Calefacción "Calor Azul". Céntrico: 222.000 € / Con Posibilidad de Garaje

Era modèu internacionau Esther Cañadas visità Aran entà promocionar era mèrca SUBARU

Baquèira. -Era coneishuda modèu internacionau Esther Cañadas, a presentat aguest maitin en Cap deth Pòrt de Baquèira, eth nau monovolum Tribeca dera casa Subaru. Era modèl dèishe era sua imatge entà anonciar eth veïcul d'aguesta mèrca, reconeishuda pera grana seguretat que presente en toti es veïculs dera sua gama.

Vilac aprova iniciar el seu primer pla parcial per eixamplar els vials i unir dos carrers

Vilac. -L'ajuntament de Vielha Mijaran ha aprovat inicialment per resolució d'Alcaldia, iniciar el pla parcial número 1 de Vilac que contempla l'eixamplament del vial la unió de dos carrers liliat i Trilhat. El pla afecta 18 parcel·les de terreny rústic urbanitzable. Es tracta de la primera fase de redacció del projecte. El pla parcial de Vilac es va plantejar a principis del 2004. De moment s'han suspés les llicències en quan a reparcel·lacions de terrenys durant un any.

Vielha celèbre era hèsta de Carnaval

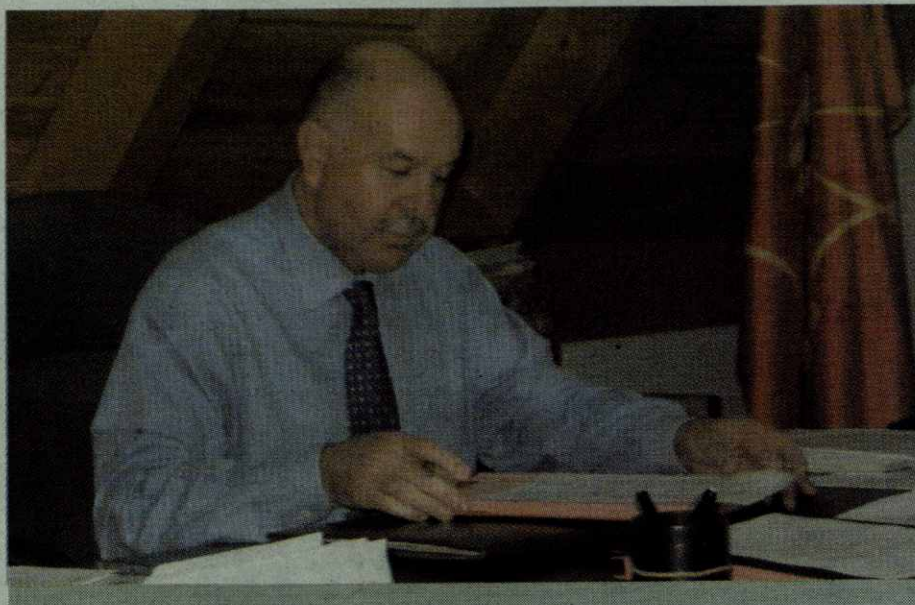
Vielha. - Er Ajuntament de Vielha a previst celebrar eth dissabte dia 17 de hereuèr era Hèsta de Carnaval damb un sopar e balh. Serà en Otèl Tuca de Betren tàs 22,00 or. Es tiquets deth sopar se poderàn cromprar ena Oficina de Torisme de Vielha der 1 ath 14 de hereuèr, mès ei plan important comprar-les per auança ja qu'es places son limitades e non se veneràn tiquets aqueth dia. Era hèsta ei dubèrta a toti e non ei obligatòri vier disfrassat. Eth balh se celebrarà ena discoteca der Otèl e era entrada serà gratuïta, per tant es que no volguen anar a sopar poderàn anar a barar.

▼ Política

Eth Conselh Generau e eth Govèrn Catalan reprenen es linhas de trabalh

Damb aguesta naua comission, s'artenh unificar es demanes deth govèr aranés jos era coordinacion d'un unic intermediari e s'establís qu'era periodicitat des amassades serà bimestrau

Imatge d'arxiu del Síndic d'Aran, Carlos Barrera

Barcelona. - Era Generalitat de Catalonha e eth Conselh Generau d'Aran, an reprès era Comission Mixta de traspasi, entà poder analizar es modificacions legaus introduïdes en Estatut e que tanhen a Aran. Aguesta comission auie estat inactiva damb eth cambi de govèrn. Eth passat 8 de gèr, eth Síndic d'Aran s'amassèc damb eth Conselhèr de Governacion, Joan Puigcercós, que se comprometec a

nomentar lèu, as representants catalans d'aguest organismes. Damb aguesta comission se repren era linha de trabalhs entre es dus govèrns establint un dialòg mès directe damb Governacion, que harà d'intercessor damb es diuèrses conselheries. Segons hònts deth govèrn aranés, era etapa deth tripartit auie dificultat es relacions, degut a qu'es negociacions se hègen directament damb cada consel-

heria. Damb aguesta naua comission, s'artenh unificar es demanes deth govèrn aranés jos era coordinacion d'un unic intermediari e s'establís qu'era periodicitat des amassades serà bimestrau.

Barcelona. - La Generalitat i el Conselh Generau d'Aran han reprès la comission mixta de traspasos amb la intenció d'analitzar les modificacions legals introduïdes en el nou estatut i que

afecten a la Val. Aquesta comissió havia estat inactiva amb el canvi de govern. El passat 8 de gener, el Síndic d'Aran es va reunir amb el Conseller de Governació, Joan Puigcercós, que es va comprometre a nomenar d'aquí a poc els representants catalans d'aquest organisme.

Amb aquesta comissió es reprèn la linia de treball entre la Generalitat i el Conselh Generau d'Aran i s'estableix un diàleg més directe amb Governació que farà de mitjancer amb les diferents conselheries. Segons fons del Govern aranés, l'etapa del tripartit havia dificultat les relacions amb el govern degut a que les negociacions es feien directament amb cada conselleria.

Amb aquesta nova comissió s'aconsegueix unificar les peticions del govern aranés sota la coordinació d'un unic intermediari i s'estableix que la periodicitat de les reunions serà bimensual.

▼ Quate Lòcs

Dos nens de Bausen no aniran a l'escola per no tenir transport

Bausen. - Una família de Bausen amb tres nens, dos d'ells en edat escolar i una nena de 6 mesos amb problemes de salut, han denunciat la falta de suport per part del conselh Generau d'Aran en tema de transport escolar. Degut a la incompatibilitat amb l'horari de la feina, els pares no poden portar els seus fills a l'escola situada a més de set quilòmetres de distància, al municipi

de Les. Els pares sol·liciten que el Conselh Generau, que és qui te les competències, amplii la ruta que actualment fa el transport escolar amb parada a Bausen.

Per la seva part, el govèrn d'Aran ha manifestat que aquest servei no és possible ja que Bausen és un nucli apartat de la N-260, ruta principal del transport escolar. Segons la responsable de gestió d'ajuts i subvencions del Conselh, Nuria Parramon, el govèrn d'Aran no té disponibilitat econòmica per aquest sevei i actualment des del govèrn ja s'ofereix una ajuda econòmica pels alumnes que viuen en pobles apartats.

Les, vò crear un centre toristic d'intrepretacion deth territòri

Les. - Er ajuntament de Les, a signat un convèni damb era Generalitat entà daurir un centre d'informacion e interpretacion toristica deth territòri, en municipi. Tot e qu'encara non dispausen der espaci a on plaçar-lo, poderie èster apròp deth centre comercial. Er objectiu d'aguest nau centre serà difòner eth territòri occitan, tant entàs residents en Aran coma tàs visitants de dehòra. Eth pressupòst ei de 18.000€, que seràn finançadi en un 40% pera Generalitat, eth 40% peth Govèrn Centrau e un 20% per Ajuntament.

Nau servici d'oncologia en Espitau Val d'Aran

Ena Val d'Aran se pòden començar a diagnosticar, tratar e hèr un seguiment des patients de càncer.

Per ua atencion sanitària de qualitat

Aguest ei un nau **Plan d'atencion oncologica en Aran** que balhe dues naudetats importantes:

- era incorporacion d'ua metgessa especialista en oncologia en Espitau Val d'Aran.
- coardinar-se er Espitau damb eth servici d'Oncologia de Sant Pau.

A partir dera concepcion d'**Espitau dubèrt e coordinat en hilat**, er Espitau Val d'Aran en Vielha, a hèt un Convèni damb er Espitau dera Santa Creu e Sant Pau de Barcelona entà desvolopar un Plan d'atencion oncologica.

Açò represente qu'er Espitau Val d'Aran desvoloparà un ample programa as sòns servici e tanben represente qu'es patients d'Aran, auràn ua atencion preferenta en Espitau de Sant Pau.

Aguest ei eth modèu qu'eth **Servici Aranès dera Salut (SAS)**, a través d'**Aransalut**, ei impulsant:

Qu'ei crear era dinamica d'un servici d'oncologia medica pròpri, en tot incorporar un professional especialista, involucrant a tot eth personau der Espitau ena atencion oncologica e coardinar-se damb un des melhors centres d'atencion oncologica de Catalonha, qu'ei er Espitau de Sant Pau.

Ei ua mielhor assisténcia medica ath pacient e ua atencion d'apropament, que puge era qualitat de vida pendent era malautia, ath pacient e ath sòn entorn familiar.

A partir de la concepció d'**Hospital obert i coordinat en xarxa**, l'Hospital Val d'Aran a Vielha, ha establert un Convèni amb l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona per desvolopar un Pla d'atenció oncològica.

Això representa que l'Hospital Val d'Aran desvoloparà un ampli programa als seus servels i a més representa que el patients d'Aran, tindran una atenció preferent a l'Hospital de Sant Pau.

Aquest és el model que el **Servici Aranès dera Salut (SAS)**, a través d'**Aransalut**, està impulsant:

que és crear la dinàmica d'un servei d'oncologia mèdica pròpi, incorporant un professional especialista, involucrant a tot el personal de l'Hospital en l'atenció oncològica i coardinar-nos amb un dels millors centres d'atenció oncològica de Catalunya, que és l'Hospital de Sant Pau.

És una millor assisténcia mèdica al pacient i una atenció de proximitat, que augmenta la qualitat de vida durant la malaltia, al pacient i al seu entorn familiar.

A partir de la concepció de **Hospital abierto y coordinado en la red**, el Hospital Val d'Aran en Vielha, ha establecido un Convenio con el Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona para desarrollar un Plan de atención oncológica.

Esto representa que el Hospital Val d'Aran desarrollará un amplio programa a sus servicios y además representa que el paciente de Aran, tendrá una atención preferente en el Hospital de Sant Pau.

Este es un modelo que el **Servici Aranès dera Salut (SAS)**, a través de **Aransalut**, está impulsando:

que es crear la dinámica de un servicio de oncología médico propio, incorporando un profesional especialista, involucrando a todo el personal del Hospital en la atención oncológica y coardinarnos con uno de los mejores centros de atención oncológica de Cataluña, que es el Hospital de Sant Pau.

Es una mejor asistencia médica al paciente y una atención de cercanía, que aumenta la calidad de vida durante la enfermedad, en el paciente y en su entorno familiar.

Eth **Plan d'atencion oncologica dera Val d'Aran** que s'anarà implantant progressiuament, a cinc parts:

- Un Programa de Diagnòstic e Tractament Rapid des patients oncologics dera Val d'Aran. (Singularament sus eth Càncer de Paumon, eth Càncer de Mama e eth Càncer Colorectal).
- Tractament e seguiment des patients oncologics d'Aran en Espitau Val d'Aran.
- Programa de formacion e escambi de personau medic e d'infermiera der Espitau Val d'Aran.
- Creacion d'un Registre Prospectiu de Tumors dera Val d'Aran e, parallelament, mantier un registre dels tumors diagnosticadi previament en inici deth registre.
- Creacion e metuda en foncionament d'un Comité de Tumors der Espitau Val d'Aran.

▼ **Castièro****Aran es solidaritza amb la Marató de TV3**

L'Associació Donants de Sang, l'Escola Municipal de Música i l'Ajuntament de Vielha organitzen activitats per recaptar fons

Els més petits van oferir nades als assistents.

Vielha.- L'associació de Donants de Sang de la Val d'Aran juntament amb l'ajuntament de Vielha Mijaran i l'Escola de Música van preparar el passat mes de desembre diverses activitats per recaptar diners per a la investigació científica

sobre la malaltia del dolor crònic, tema central de la Marató de TV3. La Dra. Marta Pàmies juntament amb la Dra. Immaculada Caubet van oferir unes xerrades informatives al Casal del Jubilat i a l'Espai jove de Vielha. A aquestes acti-

vitats també s'hi van sumar els alumnes de l'Escola Musical Val d'Aran que van oferir el concert anual de Nadal al cinema de la ciutat el passat 17 de desembre. En totes les activitats s'hi va recaptar un total de 803,30€.

500 personas visitan la muestra de máscara venecianas

Maite Amiell expuso una treintena de obras en el Espaci Joen de Vielha.

**ETH CORNÈR
DERA SALUT****Mesures per evitar el restrenyiment**

El estrenyiment és l'expulsió difícil o poc freqüent de la femta. La freqüència normal varia d'una persona amb una altra, tenint en compte que un mínim de 3 cops per setmana pot ser suficient. El restrenyiment és molt freqüent, especialment en les dones i persones grans i també durant l'embaràs. Hi ha situacions que afavoreixen el restrenyiment com els canvis de costums durant viatges, horaris,... i les situacions de cansament o nerviosisme.

Quines molèsties provoca el restrenyiment? Podem patir molèsties a la panxa, sensació de distensió abdominal, gasos, aparició o empitjorament de les hemorroides i en algunes ocasions fissures anals que solen ser molt doloroses.

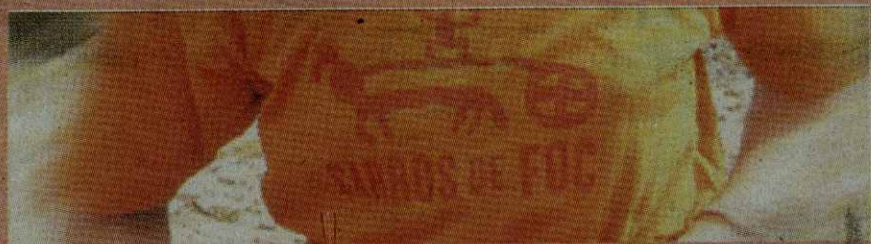
Quins aliments milloren el restrenyiment? Tots els aliments rics en fibra són adequats per aquesta dolència, és a dir, s'hauria de menjar diàriament verdura, fruita, amanides, llegums, fruits secs, cereals integrals, pasta i pa integral. Les prunes i els kiwis són les fruites més laxants.

Què més hem de tenir en compte per millorar el restrenyiment? Agafar l'hàbit d'anar al wàter en un horari regular, procurant anar-hi amb temps i sense presses. Convé que mai ho deixem per després quan en tinguem ganes. Fer exercici físic regularment fa que el seu intestí funcioni millor.

Consulti al seu metge/essa si en un mes amb aquestes mesures no millora, sobretot abans de prendre laxants pel seu compte, ja que alguns laxants, inclosos els derivats de plantes, poden produir inflamació greu del budell.

"És molt important beure abundants líquids, al menys dos litres al dia d'aigua, infusions, brous..."

Marta Pàmies i Cisco Maranges

"Carros de Foc" regale viatges tath Nepal

Vielha.- Era manca de nheuades enes parçans der Alt Pirenèu e Aran a retardit es resèrves dera rota de trekking 'Carros de Foc' damb sedença en Aran. Era empresa recep ua mieja de quinze trucades diàries de persones interessades en hèr era rota, ua chifra força superiora ara de d'auí ans. Enguan, se celèbre et vintau aniversari deth prumèr còp que se hec era rota 'Carros de Foc'. Era empresa a organizat diuèrses activitats entre es participants, en tot inclodir un sorteg de tres viatges tath Nepal.

SAMARRETES - POLOS - BRODATS - GORRES - PUBLICITAT

SAMARRETTA

www.lasamarreta.com

SAMARRETES - POLOS - BRODATS - GORRES - PUBLICITAT

R

Visítenos en el polígono
de Mijaran de Vielha

Teléfono 973 641 460

RIBERA CENTRO COMERCIAL DEL HOGAR

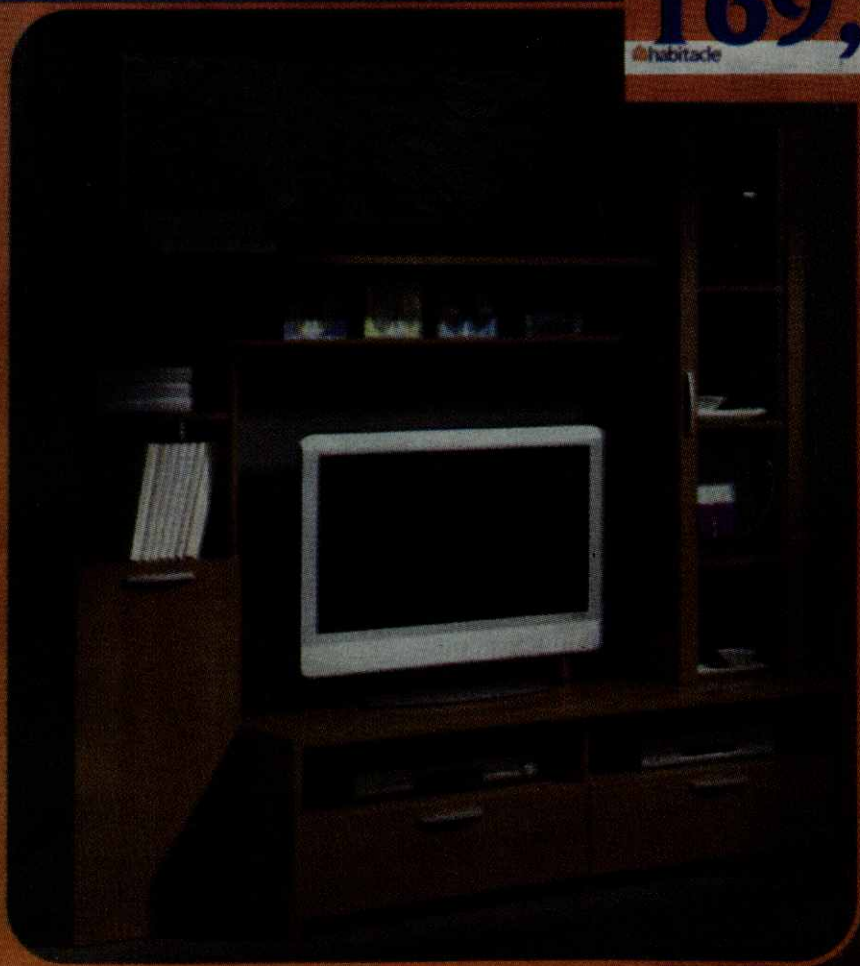
ESTRENA EL AÑO DÁNDOLE UN AIRE NUEVO A TU HOGAR!!!

46,95€

169,95€
@habidade
*precio conjunto fijo

Conjunto Salon TV. Cerezo. 1810 x 1730 x 500 mm.

39,95€
@habidade

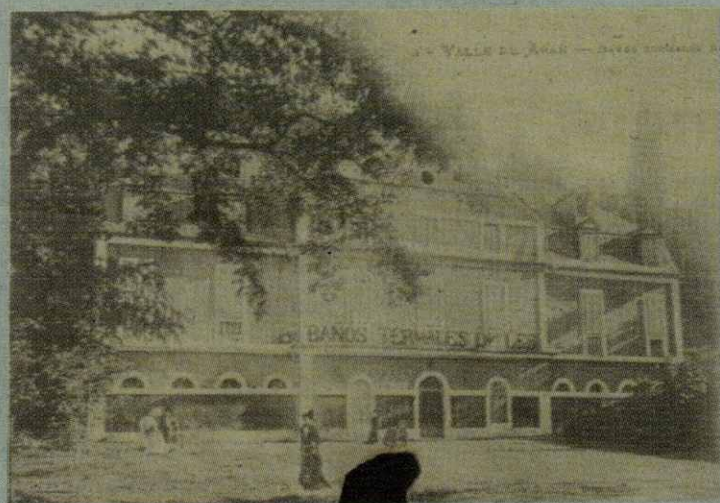

CARPINTERÍA • DECORACIÓN • JARDINERÍA • FERRETERÍA

▼ En tot guardar entà darrèr

El termalismo en la Val d'Aran en la época romana

La hidroterapia fue muy apreciada por los romanos que la aplicaban como método para tratar el reuma

Archiu Generau d'Aran. Colleccion Anonima numerò 11 Banhs de Les.

Es prumères mòs-tres deth termalismo ena Val d'Aran son dera epòca romana. Era idroteràpia siguec fòrça apreciada pes romans que l'aplicauen coma metòdes de tractament des malauties reumatiques. Era Val d'Aran exhibe damb orgulh era existència de hònts sulfurosos que dèren pè ath bastiment de diuèrsi balnearis en territòri plaçadi en Les, Arties e Tredòs.

incendio, el Barón fué administrador. En Tredós, un excursionista solitario que llegó una noche nevada, se pasó las horas en las ruinas con el machete en la mano, por culpa de unos gruñidos que le parecieron de oso, hasta que de madrugada llegó uno de Salardú que guardaba dos cerdos allí.

Archiu Generau d'Aran. Colleccion anonima nº 79 (Banhs de Tredòs).

Texto: Melquiades Calzado

Las aguas termales romanas fueron utilizadas durante muchas décadas por los habitantes de la Val d'Aran y por los pueblos vecinos, pero los romanos de rango (nuestro antepasado "Calzado" fué el ingeniero del último tramo des de Otáñez, de la "calzada" romana Tarragona-Castro Urdiales, de la Legio VII Gemina) vivían bien y disfrutaron del

paraíso aranés. Para los viejos reumáticos están los baños en pueblos (Les y Arties fueron suficientes para la demanda; por eso, el agua sulfurosa y nauseabunda de Pònt d'Arròs no se aprovechó; su fuente fué la broma de mis hijos, simulando que bebían sedientos e invitando a beber a sus amigos barceloneses, hasta que desapareció); Para los aventureros sanos, la mayoría militares, se pensó en la

villa olímpica, Tredós, para cazar, pescar y coger frutas. Y sin tolerancia con los delincuentes: un destacamento militar en la cabaña de Cubixit (entonces de "Qui vixit", el "Quien vive" militar) podía acudir con urgencia: a Tredós y Arties por el Ynhola, a Les por el Torán, a Pònt d'Arròs por el Barrados, para que algún alterador de la "Pax Romana" aprendiese a cintarazos a comportarse. En Les, después del

Banhs d'Arties.

Vielha toma iniciativas para evitar la exclusión social

Los talleres organizados tienen como objetivo la inserción social especialmente de las mujeres inmigrantes

Nora Muntañola, responsable de los servicios de dinamización social.

Vielha. - En busca del amor propio es el título de uno de los talleres que forman parte de un ambicioso proyecto de inserción social para mujeres del municipio de Vielha y Mijaran con riesgo de

exclusión social. El proyecto cuenta con la colaboración del ayuntamiento de Vielha y está coordinado por Nora Muntañola. La iniciativa incluye varios módulos de formación con el objetivo de

conseguir una integración total gracias en parte al papel de las mediadoras culturales. Los problemas actuales y más preocupantes de la sociedad recaen en las dificultades de acceso a la ocupación y en los índices de pobreza. La inmigración es un factor condicionante de este fenómeno. En la Val d'Aran, el desarrollo económico ha provocado el incremento de mano de obra inmigrante procedente de lugares como Rumania, Algeria, Ucrania, Eslovenia, Bulgaria y América Latina. El número de mujeres inmigrantes en Aran

asciende a 477 personas. Según un estudio reciente un 75% de las mujeres inmigrantes trabaja a media jornada o de manera ocasional. Estos datos ponen de relieve la precariedad laboral del colectivo femenino. El principal objetivo de este proyecto es potenciar las capacidades de estas mujeres favoreciendo su autonomía y su plena integración. La iniciativa del ayuntamiento de Vielha e Mijaran permitirá la publicación de un libro en el que se recogerán las impresiones de todas las mujeres que participan en los talleres.

Fòto indiscreta

Él no lo haría...

Hemos recibido esta foto denuncia. El perro apenas tiene cuerda para estirarse en el suelo, aunque lo más grave es el lugar donde está atado habitualmente, que es la acera de poco más de medio metro, con el riesgo de que lo atropelle un vehículo. Seguro que él no lo haría

Si vols participar d'aquesta secció pots enviar-nos les teves fotos a news@grupcat.com. Gràcies!

Esquí alpino · Snowboard · Esquí nórdico · Telemark

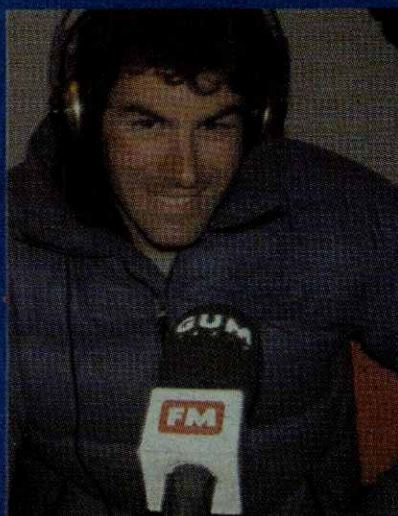
*más allá
de una
escuela*

Tonho Porras no pudo hablar de fondo

El lindo Galindo dialogó con el presidente de Era escola sobre las novedades

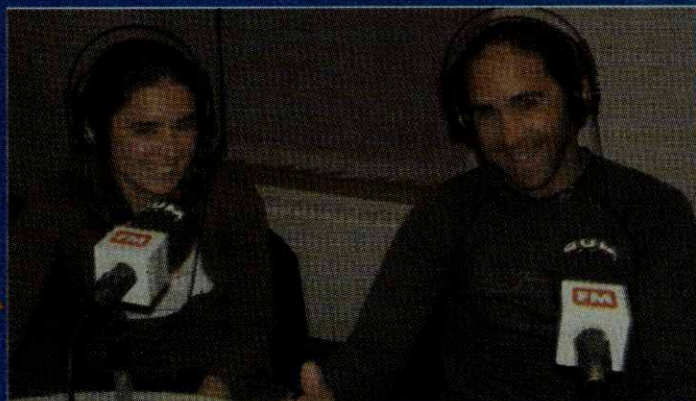
Sergi Gasa al frente del esquí de montaña

Nacho Delgado explicó su viaje solidario al Pakistán para entregar los trajes de la temporada anterior de la escuela a los más necesitados

Pau Milà enganchado a las novelas de Telemark

Fernando Prieto habló con Inés Mestre, responsable de producción de nieve de Baqueira Beret

Tel. 902 218 228

Fax: 973 64 60 62

www.eraescola.com

info@eraescola.com

Escucha todas las mañanas
en Gum FM a partir de las 8:20 h,
el programa de Era Escola.

Actuación humanitaria Era Escola - Pakistán 06

EN 2 MINUTES

Era oelha aranesa se poderie pèrde enes darrèrs 15 ans

Foto: Pere-Miquel Pares i Casanova

Alt Pirèneu e Aran. Era pèrda de rendabilitat, era globalizacion, era super-especializacion, eth despoblament rural e d'auti motius, provòquen qu'eth 20% des races des ramats de bestiar se trapan en perill d'extincion. Des 7.600 races registrades pera Organizacion des Nacions Unides entara agricultura e era alimentacion (FAO), 190 races s'an dejà extinguit enes darrèrs 15 ans, e 1.500 son a punt de perdesse. En era Val d'Aran era oelha aranesa dera qu'ara i a ath torn de 1500 exemplars. Segon Jordi Jornada, professor dera facultat de Veterinària dera Universitat Autònoma de Barcelona, es races que viuen enes nòstes montanhes jamès poderàn èster tan competitiues coma es des explotacions intensiues. El programa ACORA impulsat pel Conselh General vol dinamitzar i ajudar la conservació del sector ovi autòcton a la Val.

▼ Castièro

Aprovadi es pressupòsti tath 2007 de Vielha e Mijaran

Vielha.- Eth Plen der Ajuntament de Vielha e Mijaran celebrat eth dia 22 de deseme de 2006, aprovèt iniciaument es pressupòsti tar an 2007, que sumen 5.109.000 €, damb eth vòt en contra de Convergència Democràtica Aranesa, argumentat per hèt de que cap partida ei enfocada a redusir eth deute der ajuntament, e per tant a regularizar era economia actualau deth consistòri que

se pòt veir afectada pes contunhes pujades der Euribor. Pera sua part, Union Democratica Aranesa e eth P.P., demanèren actualizar es impòsti e equiparar-les as de municipis damb servicis semblanti as deth nòste. Era responsa der equip de govèrn siguec qu'aguesta propòsta a d'èster aprovada per toti es partits politics. Es principaus partides anaràn destinades entà

diuèrsi projectes culturaus e esportius. Se sauen 1.174.000 € entara redaccion deth projecte deth nau cine, tàs òbres deth futur palai d'esports, tàs convènis de teatre coma ei eth Festival d'Ostiu e entà diuèrses subvencions. Tanben se sauen 1.160.000 € tath manteniment de viaus, 418.000 € entara Escòla Mairau e 200.000 € entàs despenes des estudis.

Nau auanci en projecte deth balneari d'Arties

Arties.- Era Generalitat de Catalonha a dat lum verda, ara declaracion de minero-medicinau dera aigua deht potz des Banhs d'Arties, qu'ei de a on procedís era aigua deth balneari. Damb aguest vist-e-platz, s'auance un pas mès entà dauant, tanbastiment deth futur balneari d'Arties, dessenhât per arquitecte Arata Isozaki. Er ajuntament de Naut Aran a aprovat eth projecte iniciau tot e que calerà demorar qu'era

comission d'urbanisme de Lhèida dongue eth sòn vist-e-platz ath projecte. Un

viatge acceptat es òbres poderien començar entara primavera der an 2007.

Damb eth còr aranes

Hace unos años nos nevó para Santa Quiteria en el Hospital de Sant Nicolau dels Pontells; mi capa de pastor aranés-bien diseñada y bien cosida muchos años antes- fue la estrella para turistas que la fotografía hizo felices. Años después recogí la lista de las once personas enterradas allí: en la capilla, en la iglesia o en el cementerio, según dice, entre 1678 y 1791.

Y ahora, ordenando la librería casi olvidada de la casa de Cabrils, encuentro el libro "The Three Bamboos" de Robert Standish, dedicado por el autor a las "dulces, desaparecidas, sufridoras madres de crueles, prepotentes, desalmados hijos, caminantes de este mundo"; ¿qué hijo hoy está limpio de todas esas manchas?

En la primera página está escrito mi nombre y "1948. El Portillón de Bosos-Valle de Aran".

En febrero de 1948 leí unas cuantas de sus páginas, arrebujado en mi canadiense y con la gorra de montaña de alférez calada hasta las orejas, a la puerta del destacamento militar del hospital en la boca sur del túnel de Alfonso XIII, mientras esperaba a un pescador que iba a compartir piedras y tierra, que a golpe de freno en la pendiente de unos kilómetros nos dejaría en la boca norte.

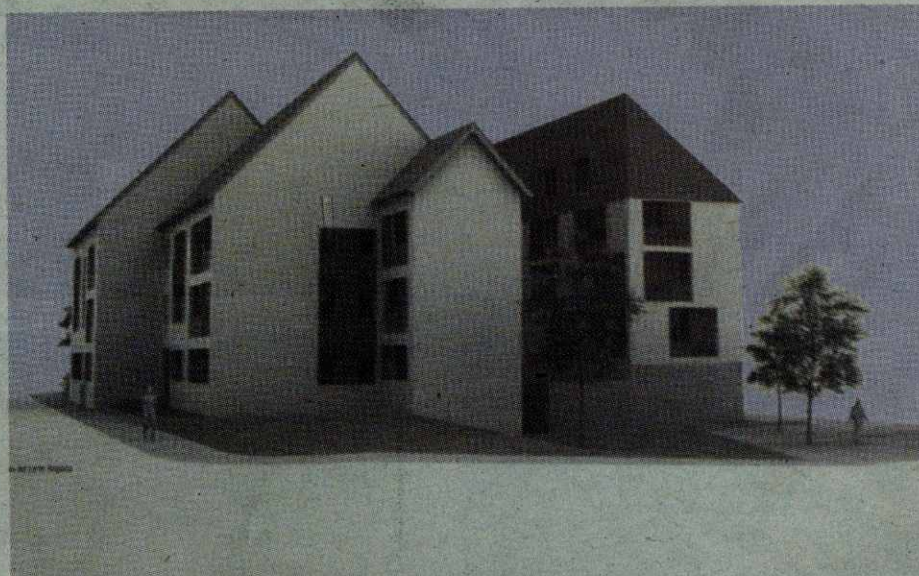
El día anterior, el renqueante autobús de "La Primera del Flamisell" me había llevado de Poble de Segur (después de haber cumplido yo una misión oficial con nuestro Coronel y la Planta Mayor allí; yo mandaba una sección en el Portillón, con dos metros de nieve y 20° bajo cero) a El Pont de Suert,

donde dormí en el hotel; a la mañana siguiente, mi amigo Pekín me llevó en su moto hasta donde la nieve se lo permitió (Senet); y de allí, solo a pie por la pista nevada, me tiré las dos horas hasta el destacamento. Tengo la cuenta de lo que costó a Vielha la fiesta de Santa Quiteria en el hospital el año 1565: "a la profeso de santa cyteyra de lo espi-tau abem despenut XXXIII realls e myec" (33 reales y medio) además de 18 reales y medio de la cena de Vielha para los preparativos; que hoy serían unos 600 y 330 euros respectivamente, pareciéndome los 600 poco para los muchos, y los 330 mucho para los pocos.

El Hospital tuvo la confirmación de Jaime I (Morella 13-9-1259) de una donación de propiedad de Vielha, hecha por su padre Pedro I en 1198, y una amplia concesión de pastos. Y pensando en la vagoneta y la "destroza" he recordado a los trabajadores del túnel que llegaron a ser 600, incluyendo prisioneros de guerra que cobraban el mismo jornal que los obreros libres, de los que murieron diez en las catástrofes del 21-11-1935 y del 27-4-1949. Los once muertos de mi lista en el Hospital figuran enterrados en sitios diferentes, según los datos encontrados.

La continuación del artículo se publicará en el próximo número del mes de febrero, n° 22 de ETH QUINZE Val d'Aran

Melquíades Calzado
Historiador de Aran

Imatge virtua deth projecte d'edificacion des abitatges de proteccion social de Vielha.

20 millones de personas y las mejores ventajas

Cámbiate a movistar
y llévate un móvil

desde **0€***

MOVISTAR

PHONELAND, TU TIENDA DE TELEFONÍA

PHONE LAND

NUEVO SUBARU OUTBACK

¿y si fallan
las predicciones?

Consumo Combinado: 8,8 l/100 Km. Emisiones CO₂: 207 g/Km.

¿Y si en lugar de nevar, helara? Si lloviera como nunca o sale un sol radiante, el nuevo Subaru Outback está preparado para todo. Su exclusivo sistema Symmetrical AWD unido a su motor Boxer logran una tracción extraordinaria, un agarre absoluto y una conducción suave y eficaz. En todas las superficies, en todo momento.

Control Total

Think. Feel. Drive.

SUBARU

HELIESQUÍ EN CANADÁ

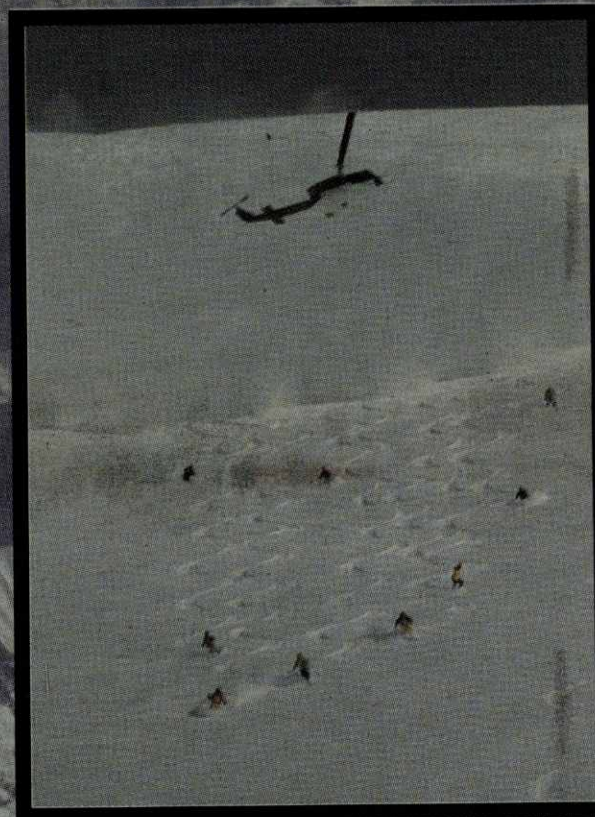
Si preguntáramos a los buenos esquiadores un sueño realizado o por realizar, una gran mayoría contestaría poder realizar un heliesquí en Canadá. Y en realidad las condiciones que se dan en Canadá no se encuentran en ningún otro lugar del mundo. Por sus numerosas nevadas, por sus montañas de altura mediana y grandes bosques facilitan la posibilidad que los helicópteros puedan volar incluso con malas condiciones climatológicas. Operan un gran número de empresas con concesiones muy extensas de territorio para que los esquiadores puedan esquiar sin repetir bajadas y siempre con nieve virgen. Como fotógrafo he podido disfrutar del heliesquí en Canadá en varias ocasiones y desde luego recuerdo sensaciones en nieve profunda y paisajes espectaculares que nunca podré olvidar. En el valle de Arán también se puede hacer heliesquí con grandes profesionales, con buenos pilotos de helicóptero y en ocasiones con condiciones de nieve que no tienen nada que envidiar a ningún sitio del mundo.

PD: En el num. de diciembre el reportaje publicado era sobre Kirguiztan y no sobre Pakistan como titulamos.

Javi Montes Malagón

14-04-1967 Neishut en Vilac, fotograj professionau des de 1999, especializat en espòrts e natura. Telf de contacto: 973 64 17 82

El día 3 de febrero a partir de las 19.00h tendrá lugar el 5º aniversario de la sala de exposiciones Javier Montes con una muestra de las mejores fotos realizadas en los últimos años de paisajes, naturaleza y actividades deportivas. ¡Os espero!
Sala de exposiciones Javi Montes. Ctra de Baqueira, situada en las afueras de Vielha junto a la panificadora Montes.

ARAN DAMB ERA PREVENCIÓN DETH CÀNCER DE MAMA

Conferència - Collòqui:

"Çò que minjam e
eth càncer de mama"

A cargue deth **Doctor E. Escrich**

Lòc:

Bibliotèca
GENERAL DE VILHÈA

Dia e Ora:

19 de gèr de 2007

20 ores

Acte dubèrt a toti

Organize:

-Programes de salut comunitària e participacion ciutadana

Collabore: **Associacion contra eth Càncer**

▼ Opinió

Gigantes y cabezudos

2006 se arrastra cansino hacia su meta de 31 Diciembre, la nieve no acaba de llegar, nervios y torticolis se generalizan en la sociedad civil; mientras la política prepara una última sesión del año con importantes temas sobre la mesa. (creación de cargos, comisiones, secretarías, subsecretarías, campos de golf etc.).

El de sanidad es el primero en llegar, aupa sobre la gran mesa la cartera, más bien botiquín. Y con método va desplegando sobre la misma, diferentes frascos que observa y coloca con alineación militar (Tranquilizantes, antihistamínicos, digestivos, antidepresivos, varios sonotones y ese útil martillito para los reflejos). Paquito Vidal es el segundo en entrar, viene con un sombrero rojo de Papa Noel y una botella de cava disimulada bajo un enrollado periódico bajo el brazo. Tras el, Medan con una gabardina tipo Dick Trace, De-laurens con el traje tradicional de danzas arane-sas, León con bermudas, gafas de sol y camisa hawaiana, Estevez con boina calada, negros pantalones de pana, chaleco blanco de borreguito y un grueso callado entre las manos. Todos estaban ya sentados charlando distendidamente cuando Colomines, báculo en mano, vestido con sombrero y tradicional traje rojo abombado de edecán inglés golpeó la maciza puerta tres veces, mientras con voz gruesa anunciaba -His Majestic..., Barrera-. Todos callaron y puestos en pie observaron la parsimoniosa entrada de Barrera que últimamente asistía a las comisiones vestido de General Perón.

-Este es el último, consejo de ministros del año y debemos pasar revista de actuaciones y acontecimientos. 2007 es año electoral y debemos prepararnos para la reválida -Anunció Barrera.

A Vidal le empezaron a sudar las manos y no sabía que hacer con la furtiva botella envuelta en el periódico, por lo que ante el riesgo de caída y rotura, optó por ponerla sobre la mesa desenrollando el periódico que la ocultaba. Todos clavaron la mirada perplejos, un ¡Aahhhh! recorrió la sala; solo Colomines se atrevió a levantarse airado y recoger el periódico descubierto sobre la mesa, balbuceante, entre convulsiones musitaba, - Lees el Quinze, el Quiiiiiinze, Bruto tu también hijo mío, el Quuuuinnzzzee, pero como te atreves, hereje, traidor, te tengo dicho cuales son las lecturas autorizadas - Gritaba fuera de sí, mientras le arrancaba de las manos las 16 hojas; enrollándolas a modo de estrangulamiento. -

Vidal se estaba poniendo colorado, el gorro de papa Noel se le bajaba tapándole los ojos, mientras vanamente intentaba levantar la cabeza, sonreír forzosamente y buscar miradas de complicidad con el resto de los asistentes, que lo miraban

recriminatoriamente.

-El Quuuuinnze, seguro que lees a ese gilipollas de Esquilache -

Gritaba Colomines fuera de sí mientras en zigzag recorría la sala, a ratos haciendo el pino, a ratos dando volteretas para minorar las convulsiones.

Tuvo Barrera que usar el callado de Estevez, golpear con energía la mesa a modo de juez y apaciguar los murmullos de la sala:

Una vez que se hizo el silencio, (Colomines estaba en un rincón tumbado en posición fetal, con un chupete en la boca que chuclaba ansioso con los ojos como platos). Barrera requirió la presencia del recientemente creado SSA (servicio secreto arane-s), que hizo acto de presencia. Cuatro personas con la cabeza dentro de bolsas del caprabo, ocultando su identidad explicaron cuestiones de estado. -A la vecina del tercero, parece que se la calza el del cuarto A..... - aunque tuvieron que reconocer su fracaso en el intento, pese a los esfuerzo y recursos destinados de desenmascarar a Esquilache. -Habrá que crear una comisión - apuntó Campa mientras hojeaba con desden el Quince.

La navidad tiene su magia, y ante el desconcierto de los asistentes, un hada, en el mejor estilo de Cuento de Navidad de Dickens entró volando por la ventana, dio dos vueltas alrededor de la lámpara y se quedó levitando sobre la mesa ante el asombro y murmullo de los presentes.

-Esquilache, no es nadie, y somos todos. El "I have a dream" se queda pequeño y anacrónico, no se si otro mundo es posible, pero me encantaría. Así lo he creído; queriéndolo y creyéndolo en una desolación activa y resignada. -

Ser crítico con el poder, más por lo que posibilita, que por lo que representa, aunque sea de una manera irónica, casi esperpéntica, no es una falta de respeto, es un recurso literario sin perversas intenciones.

No ha habido intención de ofender, más bien el pretender que riéramos juntos; aviso quizás torpe, pero bienintencionado, a navegantes de soberbias de cualquier color. Las ideas no son sagradas; están ahí para ser aceptadas o rebatidas, no veneradas. Este país ha de aprender aún a soportar las ideas de los demás, aunque no nos gusten

Seguramente..., un canto a Luna. Ingentuo y soñador. -

"Un soñador para un pueblo" es el título de una obra de Buero Vallejo, sobre el personaje histórico del Marques de Esquilache. Para mi, tributo secreto a una ocupa de mi corazón.

The End

Carta al Director, cartes obertes al Quinze news@grupcat.com

Un cuento de Navidad que acaba mal

Sr. Director

Resulta paradójico que en estas fiestas navideñas haya gente que se llene la boca con buenas palabras y con hechos poco compasivos. Desayunando el otro día con mi compañero, me contó una historia desalentadora.

Resulta que mi pareja se encontraba a las 10 de la

mañana conduciendo del Pont de Suert dirección la Pobla de Segur por la N-260. A la altura de Malpás se encontró con un joven que andando arrastraba una maleta gigantesca por la carretera en la que apenas hay arcén. Mi compañero se paró y le preguntó a donde se dirigía. Con acento de algún país de Este le indicó que al siguiente pueblo refiriéndose a la Pobla de

Segur (a 20 km de distancia). Le invitó a subir al vehículo y el chico asombrado le contestó que no tenía dinero. Evidentemente le dijo que no se preocupara que le acercaría de gratis.

Una vez en el coche, pudo apreciar que se trataba de un chico de apenas 16 años. Conversando resultó que el joven procedía de Rumania y había venido a trabajar al Valle de Aran.

Su experiencia en este valle no fue demasiado buena. Después de trabajar sin ningún día de descanso durante tres meses cortando leña en Vilac (Mijaran) apenas había reunido nada de dinero. Había estado viviendo en una caseta de obra sin agua ni calefacción. La única manera de calentarse era una chimenea que no disponía de puerta. Cada vez que la encendía el

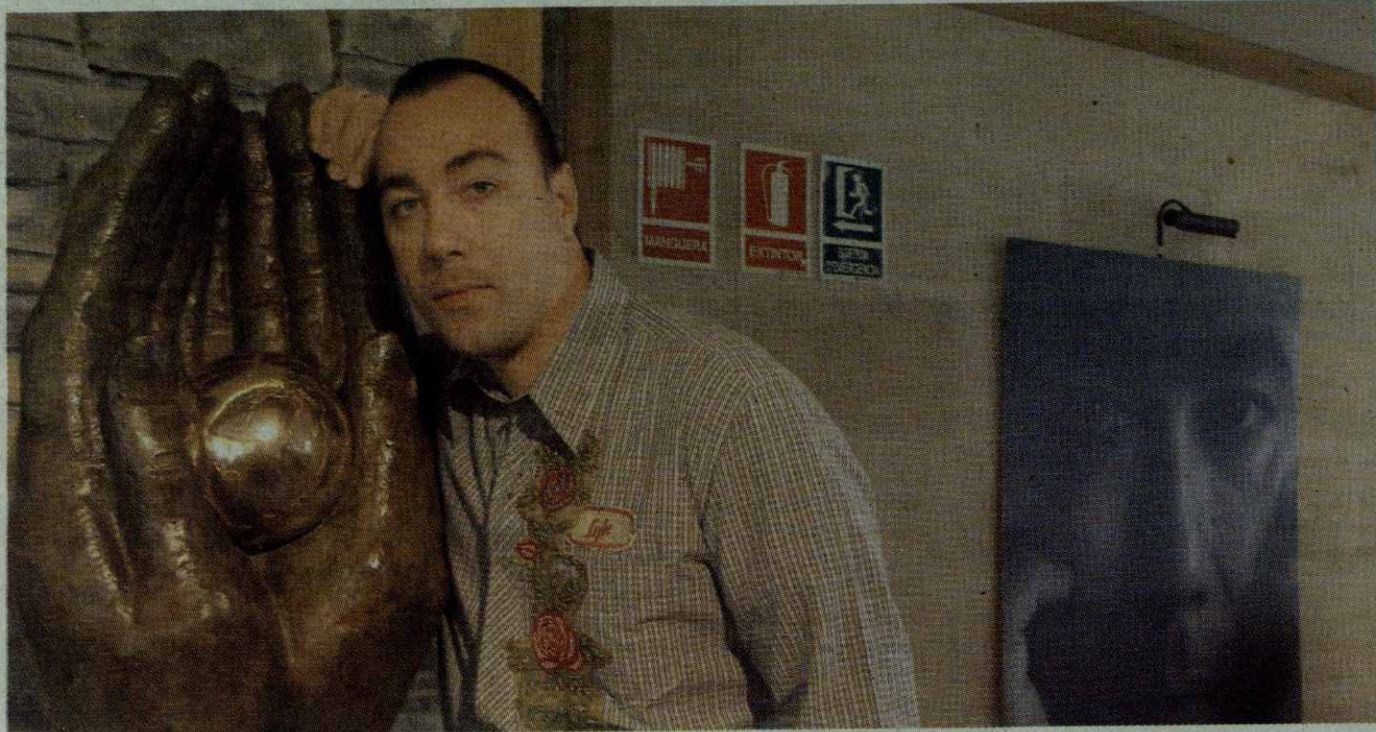
humo impregnaba la vivienda sin poder apenas respirar en ella. Así pasó más de 90 días, hasta que decidió que si quería volver a casa lo mejor que podía hacer es buscar algo mejor. Cogió su única maleta y cruzó el túnel. No le paró ningún coche de manera que de Vilac a Malpás tardó más de 12 horas caminando. Por suerte mi compañero lo encontró y le pudo echar una

mano. Cuando por fin llegaron a la Pobla de Segur, mi pareja le invitó a tomar un café (evidentemente el joven ni había cenado ni desayunado), pero el chico prefirió no perder tiempo, debía encontrar un nuevo trabajo. No se si en Rumania se celebra la Navidad, lo único que sé es que este chico ni siquiera sabía que ese día era Navidad.

S. Muñoz

"M'agrada fôrça comunicar damb era gent mejançant istòries"

Dus otèls acuelhen enquiath 15 de hereuèr dues exposicions der italian Lorenzo Quinn

"S'oent me demanen d'a on treigui era inspiracion e guaire temps me còste hèr ua escultura. Era mia responsa s'òl èster qu'era mia inspiracion ven dera vida vidanta, de quauquarren que liegi, des convèrses damb era gent, des diuèrses etapes dera vida familiar. Especiaument, de quinsevolh causa capabla d'emocionar-me". Damb aquestes paraules, er escultor Lorenzo Quinn, mos definís eth

"Es valors e es sentiments son importanti enta comunicar-me damb eth public"

sentit dera sua òbra, dera qu'ua petita part se pòt visitar enquiath 15 de hereuèr en dus punts dera Val d'Aran, en Otèl Melià Vielha e en Otèl Melià Royal Tanau de Baquèira. Lorenzo Quinn, neishet en Roma en an 1966, tot e que se crièt entre es Estats Units e Itàlia, e si-guec aquí a on aprenec a apreciar er art. Quinn a agut ua longa carrèra artistica. Des de fôrça joen demostrèt era sua capabilitat enta comunicar emocions mejançant es sutes òbres. Damb sonque 21 ans se guanhèt eth respècte dera societat artistica de

Nòva Yorck creant ua òbra entàs Nacions Unides, dera qu'en sòn dia se hec un seget.

Aquest trabalh li servic entà impulsar era sua carrèra e pòc temps dempús recebec un encargue deth Vatican, que damb motiu deth ueitau centenari dera mòrt de Sant Antòni. Li encar-guèt ua escultura deth Sant.

A exposat enes cinc continents e es sutes òbres son presentes enes principaus fires internacionaus d'art deth mon.

Un des projèctes mès immediats ei era inauguracion d'ua galeria exclusiua plaçada en Almenar, en Lhèida. Aquest

projècte gessec gracies ara dedicacion de Ramiro Rafart, era relacion deth quau damb er artiste, passèt d'èster de trabalh a amistat.

En tota era òbra de Quinn se reflectís era recerca per un mon plen d'emocions, de valors e istòries:

"Es valors e es sentiments son importanti entà comunicar-me damb eth public, mejançant era historia" afirme er artiste.

"A menudo me preguntan de dónde obtengo mi inspiración y cuánto tarda en hacer una escultura. Mi respuesta suele ser que mi inspiración procede de la vida diaria, de algo que leo, de las conversaciones con la gente, de las diferentes etapas de la vida familiar. Esencialmente, de cualquier cosa capaz de emocionarme". Con estas palabras el escultor Lorenzo Quinn nos define el sentido de su obra, una pequeña parte se puede ver hasta el 15 de febrero en dos puntos de la Val d'Aran: Melià Vielha y Melià Royal Tanau.

Lorenzo Quinn, nació en Roma en el año 1966 aunque se crió a caballo entre los Estados Unidos e Italia, fue en este segundo donde aprendió a apreciar el arte.

Quinn ha tenido una larga carrera artística. Desde muy joven hizo muestra de su capacidad para comunicar emociones a través de sus obras. Con tan solo 21 años se ganó el respeto de la sociedad artística de New York creando una obra para las Naciones Unidas, de la cual en su día se hizo un sello. Este trabajo le sirvió de impulso y poco después

recibió el encargo del Vaticano que con motivo del octavo centenario de la muerte de San Antonio, le encargó una escultura del Santo.

Ha expuesto en los cinco continentes y su obra está presente en las principales ferias internacionales de arte de todo el mundo.

Uno de sus proyectos más inmediatos es la inauguración de una galería exclusiva situada en Almenar (Lleida). Este proyecto surgió gracias a la dedicación de Ramiro Rafart cuya rela-

"Los valores y los sentimientos son importantes para comunicarme con el público"

ción con el artista pasó de trabajo a amistad. En toda la obra de Quinn se refleja la búsqueda por un mundo lleno de emociones, de valores y de historias: Sin duda, el proyecto más importante está por llegar. Se llama Humanidad y quiere reunir los momentos más importantes de la evolución del ser humano.

Para Quinn el arte debe ser algo más que un objeto simplemente decorativo, algo que combine bien con el color de un sofá o de unas paredes. Debe tener un significado, transmitir emociones: "Con todo el odio que hay en el mundo, busco las cosas que nos unen a todos" concluye Quinn.

Prevençion sanitària

Totes es campanhes de prevençion qu'es administracions publiques adrècen ara poblacion en generau, an de besonh d'un temps de maduracion entà que vagen impregnant e servisquen entà cambiar es conductes. Ahèr fôrça complicat pera grana quantitat de messatges que toti reciben e sustot pera pòga credibilitat qu'an es institucions publiques entà èster creigudes, a non èster, ei clar, se non i a peth miei un procès punitiu contra en ciutadan, s'aguest non hè cas dera norma proposada.

En Aran, s'articule per part deth Servici Aranés dera Salut, tota ua "Campanha de prevençion deth càncer de popa, que començarà damb ua conferència dubèrta entà toti, sus cò que minjam e aquest tipe de càncer, e açò hèt dempús d'ua "Jornada medicau-sanitària" adreçada as professionaus deth nòste Espi-tau.

Coma se pòt veír, ua arringada suau e senzilla, mès damb fôrça seriositat professionau, que s'inclodís en tot un projècte mès ampli de sanitat comunitària de participacion ciutadana.

Cò que serà de besonh, ei arténher un pas qualitatiu fôrça important, que serie implicar a tot eth nòste mon associatiu entà que se convertisque en motor reau e efectiu de quinsevolh mobilizacion de prevençion. A còp de publicitat e charrades s'arribe tostemp entà un tet, qu'a de besonh deth coishin social organizat, entà hèr mès autentic eth procès persuasiu. Cau qu'era tua associacion preferida s'i apunte, entà que tu tanben ac hèsques. Collabòra-i.

J.R. COLOMINES-COMPANYS